

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
Стрітьсвич Т.М. _____
«30» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

Галузь знань **02** Культура і мистецтво

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність: **023** Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація

Освітня програма: **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,**
реставрація

Факультет **Мистецький**

Форма навчання: **Денна**

2019–2020 навчальний рік

Робоча програма **ЖИВОПИС** для студентів за спеціальністю: **023**
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Розробники: Пунгіна О.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол від «30» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

(підпис)

Стрітьєвич Т.М.

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

<p>Найменування показників</p> <p>Кількість кредитів ЄКТС – 11</p>	<p>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень</p> <p>Галузь знань: <i>023 Культура і мистецтво</i></p> <p>Напрямок підготовки: <i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i></p>	<p>Характеристика навчальної дисципліни денна форма навчання</p> <p>Нормативна</p>
<p>Розділів – 2</p>	<p>Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</p>	<p>Семестр 3-4 - й</p> <p>Вид контролю: Екзамен/Дз.</p>
<p>Індивідуальне науково- дослідне завдання</p> <p>_____</p> <p>(назва)</p> <p>Загальна кількість годин – 1230</p>		<p>Лекції 2/2 год.</p> <p>Практичні, семінарські</p>
<p>Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5/5 самостійної роботи студента – 77/77</p>		<p>Лабораторні 86/86 год.</p> <p>Самостійна робота 77/77 год.</p>
		<p>Індивідуальні завдання:</p> <p>Консультації:</p>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): 37Х63

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

2.1. Мета викладання дисципліни - дати комплекс знань, умінь та навичок з живопису

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами живопису;
- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;
- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;
- розвиток цілісного колористичного сприйняття;
- опанування уміннями та навичками живописного зображення, різними прийомами та техніками живопису;
- оволодіння етапами виконання живописного зображення засобами акварельного живопису;

2.3. Перелік дисциплін, засвоєння яких необхідно студентам для вивчення курсу лінійна та повітряна перспектива, композиція, малюнок, кольорознавство.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ

III семестр

Змістовний модуль 1

ТЕМА: Гуаш. Особливості роботи гуашшю. Колорит важливий засіб живопису й засіб образного вираження в живописному зображенні (2 год.)

IV семестр

Змістовний модуль 2

ТЕМА: Техніка олійного живопису (2 год.)

4. Структура навчальної дисципліни

Тема		Лаб.	Сам.
III семестр			
Тема 1	Складний тематичний натюрморт з побутових предметів (акварель)	14	10
Тема 2	Простий натюрморт на нейтральному тлі в техніці гуаш. Техніка та прийоми роботи гуашню. Передача великих колірних та тональних співвідношень	10	10
Тема 3	Натюрморт з двох-трьох предметів на колірному тлі (гуаш)	14	10
Тема 4	Натюрморт з гіпсовим асиметричним орнаментом в техніці гуаш на передачу колористичної гами	14	10
Тема 5	Натюрморт з гіпсовою маскою (гуаш)	16	17
Тема 6	Натюрморт в інтер'єрі (гуаш)	18	20
	всього	86	77
IV семестр			
Тема 1	Простий натюрморт з 2 – 3 предметів на нейтральному тлі. Прийоми роботи олійними фарбами. Передача співвідношень великих мас	8	10
Тема 2	Простий натюрморт в техніці олійного живопису із завданням моделювання кольором об'єму предметів	10	10
Тема 3	Етюд постановки світлих предметів на темному тлі	12	14
Тема 4	Етюд постановки складного різнофактурного тематичного натюрморту	14	10
Тема 5	Натюрморт з гіпсовою маскою Венери	16	20
Тема 6	Етюд голови натурника	12	13
	Всього	70	77

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Складний тематичний натюрморт з побутових предметів (акварель)	14
2	Простий натюрморт на нейтральному тлі в техніці гуаш. Техніка та прийоми роботи гуашню. Передача великих колірних та тональних співвідношень	10
3	Натюрморт з двох-трьох предметів на колірному тлі (гуаш)	14
4	Натюрморт з гіпсовим асиметричним орнаментом в техніці гуаш на передачу колористичної гами	14
5	Натюрморт з гіпсовою маскою (гуаш)	16
6	Натюрморт в інтер'єрі (гуаш)	18
	Разом III семестр	86
1	Простий натюрморт з 2 – 3 предметів на нейтральному тлі.	8

	Прийоми роботи олійними фарбами. Передача співвідношень великих мас	
2	Простий натюрморт в техніці олійного живопису із завданням моделювання кольором об'єму предметів	10
3	Етюд постановки світлих предметів на темному тлі	12
4	Етюд постановки складного різнофактурного тематичного натюрморту	14
5	Натюрморт з гіпсовою маскою Венери	16
6	Етюд голови натурника	12
	Разом IV семестр	70

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Складний тематичний натюрморт з побутових предметів (акварель)	10
2	Простий натюрморт на нейтральному тлі в техніці гуаш. Техніка та прийоми роботи гуашшю. Передача великих колірних та тональних співвідношень	10
3	Натюрморт з двох-трьох предметів на колірному тлі (гуаш)	10
4	Натюрморт з гіпсовим асиметричним орнаментом в техніці гуаш на передачу колористичної гами	10
5	Натюрморт з гіпсовою маскою (гуаш)	17
6	Натюрморт в інтер'єрі (гуаш)	20
	Разом III семестр	77
1	Простий натюрморт з 2 – 3 предметів на нейтральному тлі. Прийоми роботи олійними фарбами. Передача співвідношень великих мас	10
2	Простий натюрморт в техніці олійного живопису із завданням моделювання кольором об'єму предметів	10
3	Етюд постановки світлих предметів на темному тлі	14
4	Етюд постановки складного різнофактурного тематичного натюрморту	10
5	Натюрморт з гіпсовою маскою Венери	20
6	Етюд голови натурника	13
	Разом IV семестр	77

10. Методи навчання

Лекції, самостійна та лабораторна робота.

11. Методи контролю

Поточний контроль знань під час лабораторних занять, перегляд, екзамен. Оцінювання якості знань студентів, здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання на лабораторних заняттях з Живопису:

A – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання,

розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни,

дотримується методичної послідовності виконання зображення,

досконало розуміє та застосовує на практиці основні характеристики кольорів

(яскравість, насиченість, тон),

добре орієнтується в колірній палітрі

відповідно передає характер освітлення,

охайно та у відведений час виконує завдання

B – студент добре володіє теоретичним матеріалом,

розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни,

дотримується методичної послідовності виконання завдання,

добре розуміє та застосовує на практиці основні характеристики кольорів

(яскравість, насиченість, тон),

добре орієнтується в колірній палітрі

добре передає характер освітлення,

охайно та у відведений час виконує завдання

C – студент орієнтується в теоретичному матеріалі,

не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни,

дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом

викладача,

розуміє та застосовує на практиці основні характеристики кольорів (яскравість,

насиченість, тон),

добре орієнтується в колірній палітрі, допускаючи не значних помилок,

добре передає характер освітлення
охайно та у відведений час виконує завдання

D - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі,
не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни,
дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом
викладача,
розуміє та застосовує на практиці основні характеристики кольорів (яскравість,
насиченість, тон), допускаючи не значні помилки,
слабко орієнтується в колірній палітрі
допускає погрішності у передачі характеру освітлення,
охайно та у відведений час виконує завдання

E - студент слабко орієнтується в теоретичному матеріалі,
не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни,
дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом
викладача,
не завжди вірно розуміє та застосовує на практиці основні характеристики
кольорів (яскравість, насиченість, тон), допускаючи не значні помилки,
слабко орієнтується в колірній палітрі
допускається значних помилок у передачі характеру освітлення,
не охайно і не у відведений час виконує завдання

FX - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі,
не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни,
не дотримується методичної послідовності виконання завдання,
не розуміє та не впевнено застосовує на практиці основні характеристики
кольорів (яскравість, насиченість, тон), допускаючи значні помилки,
слабко орієнтується в колірній палітрі
не передає характер освітлення
не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

13. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Живопис»

14. Рекомендована література

Основна:

1. Алексеев С.С. О колорите.- М., 1974.
2. Беда В.Г. Живопись. - Красноярск: Изобразительное искусство, 1985.
3. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок. Живопись. Композиции. М., 1981.
4. Волков Н.Н. Цвет в живописи. - М., 1965.
5. Волков Н.Н. Композиция в живописи. - М., 1977
6. Волкотруб И.Т. Основы художественного конструирования: Учебник 191 с.
7. Гренберг Ю.И. Технология живописи. – М., 1982.
8. Горбенко А.А. Акварельная живопись для архитекторов. – К.: Будивельник, 1991. – 72 с.
9. Зайцев А. Наука о цвете и живопись. – М.: Изобразительное искусство, 1986
10. Кальнинг А.К. Акварельная живопись. Краткое руководство. – М., 1968

11. Киплик Д.И. Техника живописи. – М.: «Сварог и К», 1998. – 502 с.
12. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с.
13. Лепикаш В.А. Живопись акварелью. – М., 1961.
14. Одноралов Н.В. Материалы в изобразительном искусстве. – М., 1983.
15. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом. – М., 1982.
16. Ростовцев Н.Н. Рисунок. – М., Просвещение, 1986
17. Стасевич В.Н. Искусство портрета. – М., 1978.
18. Стасевич В.Н. Пейзаж. Катрина и действительность. – М., 1981.
19. Унковский А.А. Живопись. Вопросы колорита. – М., 1980.
20. Устин В.Б. Композиция в дизайне. Методические основы композиционно-художественного формообразования в дизайнерском творчестве: учебное пособие. – М.: АСТ: Астрель, 2006. – 239 с.
21. Школа изобразительного искусства. – М.: Изобразительное искусство. – 1986.
22. Юному художнику: Практическое руководство по изобразительному искусству. – М.: Издательство Академии художеств СССР, 1963
23. Яшухин А.П. Живопись. М.: Просвещение, 1989
24. История зарубежного искусства. – М.: Изобразительное искусство. – 1984

Додаткова:

1. Авсеян О.А. Натура и рисование по представлению. – М.: Изобразительное искусство, 1985. – 152 с.
2. Васютинский Н. Золотая пропорция. – М.: Молодая гвардия, 1990.
3. Дюваль М. Анатомия для художников. – М. – Л., 1940.
4. Закс Ханнелоре Донателло. – Берлин: Мир искусства, 1988.
5. Капанова С.Г. От замысла и натуры к законченному произведению. – М., 1981.
6. Мастера искусства об искусстве. В 7-ми т. – М., 1965 – 67.
7. Молева Н., Белютин Э. Школа Ашбе. М., «Искусство», 1958.
8. Роден О. Сборник статей о творчестве. – М., 1960
9. Степанов А. Мастер Альбрехт. – Ленинградское отделение: Искусство, 1991.
10. Степанов Н. Цвет в интерьере. – М.: Стройиздат. , 1982.
11. Эрпель Фриц Микеланджело. – Берлин: Мир искусства, 1990.